

Rassenonderzoek wintergerst 2018

EH 774

Door: W.S. Otter

Inleiding

Wintergerst is een graansoort die goed past in een bouwplan met andere graangewassen. De oogst van dit gewas kan meestal vroeger plaatsvinden dan die van andere granen. Hierdoor kan er een goede oogstspreading plaatsvinden. Ook past dit gewas zeer goed in een bouwplan met winterkoolzaad (Oldambster bouwplan). Wintergerst wordt vroeg geoogst, zodat er voldoende tijd is om een zaai bed voor winterkoolzaad te creëren.

Doordat de teelt van wintergerst in het Oldambt als belangrijk geacht wordt, wordt er jaarlijks op de SPNA locatie Ebelsheerd een rassenvergelijking aangelegd, waarin verschillende wintergerst rassen komen te liggen die interessant zijn voor dit gebied. Er wordt onder andere gekeken naar opbrengstpotentie, (brouw)kwaliteit en ziekteresistentie.

Opzet

Op de SPNA locatie Ebelsheerd in Nieuw Beerta is een proef aangelegd, om verschillende rassen wintergerst met elkaar te vergelijken. De proef is in drie herhalingen aangelegd. De veldgrootte is 20 m x 2 m bruto en 17 m x 1,5 m netto. De rassen zijn aangeboden door Agrifirm, Limagrain Nederland BV en Wiersum Plantbreeding.

In onderstaand schema worden de verschillende rassen weergegeven.

Nr	Ras	Aanbieder
1	KWS Tonic	Wiersum Plantbreeding
2	KWS Kosmos	Wiersum Plantbreeding
3	Rafaela	Limagrain Nederland BV
4	SU Jule	Semundo BV
5	LGB 15 W 983	Limagrain Nederland BV
6	KWS Meridian	Limagrain Nederland BV
7	Quadriga	Limagrain Nederland BV
8	Memento	Agrifirm
9	Etincel	Agrifirm
10	Pixel	Agrifirm
11	Cassiopée	Agrifirm

Het perceel is vrijwel direct na de voorvrucht wintertarwe geploegd en twee weken later gekopegd. Doordat het daarna erg nat is geworden, zijn de rassen uiteindelijk pas op 6 november 2017, onder vrij natte omstandigheden, gezaaid. Desalniettemin kwam de gerst redelijk goed op.

Algemene proefveldgegevens		
Ras	Volgens schema	
Zaaidatum	6 november 2017	
Voorvrucht	wintertarwe	
Zaaihoeveelheid	350 zaden/m ²	
Grondanalyse	pH KCl 7,1; O.S 5,8%; Pw 28; lutum 39%; afslib. 52%; K-getal 23	
N-min 0-100 cm	34 kg/ha N	31-01-2018
Bemesting	100 N (NTS)	08-02-2017
	80 N (NTS)	08-05-2018
Onkruidbestrijding	1,2 Axial	19-04-2018
Groeiregulatie	0,8 Moddus	23-04-2018
	1,5 Medax Top	04-05-2018
Ziektebestrijding	0,75 Aviator	08-05-2018
Plaagbestrijding	-	
Oogst	23 juli 2018	

Resultaten

In onderstaande tabellen staan de resultaten van opbrengst, kwaliteit en waarnemingen weergegeven. De opbrengst is teruggerekend naar 15% vocht.

Ras	Opbrengst [kg/ha]	Eiwit [%]	HL [kg/hl]	Zetmeel [%]	Volgerst [%]	Doorval [%]
KWS Tonic	10.139	11,9	57,5	51,8	93,2	2,3
KWS Kosmos	10.769	12,8	59,4	51,4	95,9	1,2
Rafaëla	9.290	11,7	56,8	50,9	89,9	2,1
SU Jule	10.114	11,5	60,6	53,3	90,8	2,1
LGB 15 W 983	9.003	12,2	61,4	52,7	92,1	1,6
KWS Meridian	10.653	12,6	60,5	51,8	94,3	1,3
Quadriga	10.708	12,3	61,9	52,5	95,2	1,4
Memento	10.345	12,8	64,7	53,6	92,4	1,8
Etincel	9.800	12,6	61,2	53,4	88,8	2,4
Pixel	10.585	12,0	60,4	54,6	89,3	1,9
Cassiopée	9.736	13,6	63,6	53,3	94,7	1,5
<i>Gem.</i>	<i>10.104</i>	<i>12,4</i>	<i>60,7</i>	<i>52,7</i>	<i>92,4</i>	<i>1,8</i>
<i>F prob</i>	<i>0.009</i>	<i><0.001</i>	<i><0.001</i>	<i><0.001</i>	<i><0.001</i>	<i>0.002</i>
<i>cv %</i>	<i>4.4</i>	<i>0.6</i>	<i>0.7</i>	<i>0.3</i>	<i>0.5</i>	<i>9.2</i>
<i>L.S.D. [P=0,05]</i>	<i>937</i>	<i>0.36</i>	<i>1.31</i>	<i>0.89</i>	<i>1.39</i>	<i>0.56</i>

Ras	Vroegheid bloei [1=laat]	Lengte [cm]	Legering 1-6 [%]	Legering 26-6 [%]	Vroegheid afrijping [1=laat]
KWS Tonic	6,7	78	0	42	7,0
KWS Kosmos	7,3	80	0	65	6,8
Rafaëla	7,3	67	58	57	7,2
SU Jule	7,0	85	40	62	5,7
LGB 15 W 983	7,2	70	7	52	6,7
KWS Meridian	6,5	82	0	37	5,8
Quadriga	6,3	88	10	50	4,7
Memento	6,5	72	18	78	6,2
Etincel	6,8	67	17	53	6,2
Pixel	6,3	68	7	30	7,2
Cassiopée	6,2	72	27	73	7,2
<i>Gem.</i>	6,7	75	17	54	6,4
<i>F prob</i>	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001	<0.001
<i>cv %</i>	2.8	2.5	36.6	17.6	1.9
<i>L.S.D. [P=0,05]</i>	0.47	5.4	13.4	18.1	0.96

Bespreking resultaten

Waar het najaar van 2017 t/m januari 2018 zeer nat was, was het groeiseizoen 2018 extreem droog. Dit had tot gevolg dat er weinig tot geen ziektedruk was. Toen de gerst tegen afrijping aan zat, was er, wanneer je goed zocht, hier en daar een klein bladvlekje te zien. Verschillen tussen de rassen was er echter niet. Eind mei is de gerst, na zware regenval, deels gelegerd. De gerst is daarna wel weer iets omhoog gekomen, maar na een bui met veel wind, drie weken later, is de meeste gerst toch weer plat gegaan. Verder heeft het gewas eigenlijk geen last gehad van vochttekort. Het gewas verkeerde hoogstens in een stadium van versneld afrijpen. Zodoende kon op 23 juli 2018 de proef geoogst worden, met een gemiddeld vochtgehalte van 13,2% en een gemiddelde opbrengst van 10,1 ton/ha (bij 15% vocht).

Uit de resultaten van de proef kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- Bij alle parameters waren de verschillen tussen de rassen significant.
- Het ras KWS Kosmos had de hoogste opbrengst met 10,76 ton/ha
- Het ras Cassiopée had het hoogste eiwitgehalte met 13,6%
- De rassen Memento en Cassiopée hadden een significant hoger hectolitergewicht dan alle andere rassen. Dit zijn tevens de rassen die het meest gelegerd waren. Blijkbaar waren deze rassen dit jaar goed in staat om in gelegeerde toestand hun hectolitergewicht vast te houden.
- Het ras Etincel had het laagste percentage volgerst en het hoogste percentage doorval. Visueel was ook duidelijk te zien dat dit ras een beduidend kleinere korrel had dan de overige rassen.
- Net als voorgaande jaren blijkt dat de langere rassen (bijv. KWS Meridian en Quadriga) niet per definitie legeringsgevoeliger zijn dan korte rassen (bijv. Cassiopée en Memento)
- Qua afrijping was het ras Quadriga beduidend later dan alle andere rassen.